

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania.

Realizacja przedstawionego programu pomoże nauczycielom w kształtowaniu świadomych obywateli na miarę wyzwań Polski, Europy i świata XXI w.

Podstawa oceniania uczniów, to realizacja celów kształcenia

I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.

Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego, krytycznie je analizuje, samodzielnie wyciąga wnioski; wyraża i uzasadnia własne zdanie w wybranych sprawach w formie ustnej i pisemnej na różnych forach publicznych; przedstawia i uzasadnia poglądy odmienne od własnych.

II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.

Uczeń rozpoznaje problemy w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i globalnej oraz szuka ich rozwiązania; rozumie złożoność problemów społecznych i politycznych; dostrzega perspektywy różnych uczestników życia publicznego.

III. Współdziałanie w sprawach publicznych.

Uczeń współpracuje z innymi –planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego; zna i stosuje zasady samoorganizacji i samopomocy.

IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.

Uczeń wyjaśnia demokratyczne zasady i procedury oraz stosuje je w codziennym życiu; charakteryzuje demokrację na tle innych ustrojów, ocenia działanie instytucji demokratycznych w Polsce i na świecie; ocenia rolę stowarzyszeń i organizacji obywatelskich oraz różnych form aktywności obywateli w funkcjonowaniu współczesnej demokracji.

V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.

Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych podmiotów życia publicznego; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do interpretacji i oceny wydarzeń w życiu społecznym i politycznym; przedstawia prawa i obowiązki obywatela Rzeczypospolitej Polskiej; rozumie znaczenie prawa i praw człowieka w codziennym życiu obywatela oraz rozpoznaje przypadki ich łamania.

VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.

Uczeń przedstawia związki między swoim życiem a sytuacją społeczności lokalnej, sytuacją Polski, Europy i świata; wyjaśnia złożoność zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych; uwzględnia perspektywę globalną w interpretacji tych zjawisk.

CELE EDUKACYJNE

1. Pogłębianie poczucia przynależności do wspólnoty obywateli państwa polskiego.
2. Świadomość istnienia obowiązków wobec własnej ojczyzny, w tym w szczególności obowiązku jej obrony oraz dbałości o jej dobre imię.
3. Poczucie wartości i przydatności indywidualnego i grupowego działania na rzecz społeczności lokalnej.
4. Rozumienie ważnych wydarzeń życia społecznego, politycznego oraz gospodarczego w kraju i na świecie.
5. Działanie na rzecz poczucia szacunku dla własnego kraju.

FORMY KONTROLI I OCENIANIA

1. wypowiedź ustna:

- samodzielne, dłuższe wypowiedzi na określony temat,
- sprawozdania z wywiadów, opracowanej literatury popularnonaukowej, programów publicystycznych, wiadomości prasowych,
- aktywny udział w lekcji (debata, dyskusja, własne zdanie) wyrażający się w samodzielnym formułowaniu wniosków, opinii, obrony własnego stanowiska.

2. prace pisemne:

- kartkówki (sprawdzające wiedzę i umiejętności z trzech ostatnich lekcji),
- sprawdzian,
- prace domowe (obowiązkowe i dla chętnych).
- prace tematyczne dotyczące określonego problemu, np., referaty, praca z tekstem na lekcji, prasówki.

ZASADY OCENIANIA

1. Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne ustala się zgodnie z WSO V LO.
2. W ciągu semestru uczeń powinien otrzymać, co najmniej 3 oceny cząstkowe w tym:

- jedna ocena z pracy pisemnej np. kartkówki (pisanej w miarę potrzeb), sprawdzian,
  - dwie oceny za wypowiedź ustną lub pisemną, np. praca domowa, tzw. prasówka pisana według ustalonych kryteriów (załącznik),
3. Terminy i zasady przeprowadzania pisemnych prac sprawdzających określa WSO.
  4. Uczeń, który z powodu nieobecności, nie pisał pisemnej pracy sprawdzającej, powinien w terminie tygodnia po powrocie do szkoły, ustalić formę zaliczenia danego materiału z nauczycielem. Niedopełnienie tego obowiązku skutkuje oceną niedostateczną.
  5. Aktywny udział ucznia w lekcji nauczyciel może postawić pozytywną ocenę.
  6. Uczniowie za brak zeszytu, notatki z lekcji, nie wykonywanie na lekcji pracy zadanej przez nauczyciela lub zadania domowego mogą otrzymać ocenę niedostateczną, jeżeli nie uzupełnią braków w określonym przez nauczyciela terminie.
  7. W ocenianiu bieżącym, śródrocznym i końcoworocznym nie stosuj się plusów i minusów.
  8. Wystawianie ocen semestralnych i końcowych jest wynikiem obliczania średniej ważonej ocen cząstkowych poszczególnych form oceniania:

sprawdziany i prowadzenie zajęć	waga 3
odpowiedź ustna, kartkówka	waga 2
analiza źródeł	waga 2
prace domowe	waga 1
praca z mapą	waga 2
referat, prezentacja	waga 2
aktywność na zajęciach , praca w grupie, formy niesamodzielne	waga 2

9. Nauczyciel może zmienić wagę niektórych form w zależności od stopnia trudności, czasu przeznaczonego na daną formę, ilości osób biorących udział w zadaniu, informując o tym uczniów przed przystąpieniem do pracy.
10. Zależność oceny semestralnej i końcowej od średniej ważonej jest następująca:

0 – 1,5 ndst	1,51 – 2,5 dop	2,51 – 3,5 dst
3,51 – 4,5 db	4,51 – 5,5 bdb	5,51 – 6 cel
11. Sprawdziany pisemne oceniane będą w skali punktowej, przeliczanej na oceny w skali 1 – 6 w następujący sposób:
Suma punktów ze wszystkich zadań wynosi 100%
100% - 91% - ocena bardzo dobra

90% - 75% - ocena dobra

74% - 51% - ocena dostateczna

50% - 31% - ocena dopuszczająca

30% - 0% - ocena niedostateczna

Ocenę celującą otrzyma uczeń, który wykonał wszystkie zadania na ocenę bardzo dobrą plus zadania otwarte o zwiększonym stopniu trudności.

9. Ogólne kryteria odpowiadające poszczególnym poziomom oceny wiedzy uczniów:

Poziom\Obszar	Wiedza	Umiejętności	Postawy
Dopuszczający	Uczeń spełnia wymagania konieczne.	Uczeń potrafi wykonać większość zadań praktycznych (np. wyszukać potrzebną informację, przygotować prostą prezentację), dodatkowo nie sprawia mu kłopotu stosowanie posiadanej wiedzy do jej opisu.	Uczeń sam nie przejawia nadmiernej aktywności, ale wykonuje większość zadań zleconych przez nauczyciela.
Dostateczny	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a ponadto dokonuje selekcji i porównania poznanych zjawisk.	Uczeń nie tylko potrafi opisowo przedstawiać posiadaną wiedzę, ale stosuje bardziej skomplikowane operacje umysłowe, takie jak: porównywanie i rozpoznawanie faktów, wyciąganie prostych wniosków. Ponadto wypełnia według wzoru druki urzędowe.	Uczeń wykazuje się przeciętną aktywnością, bierze jednak udział w projektach klasowych i sumiennie wykonuje przydzielone mu zadania.
Dobry	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto wykazuje zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.	Uczeń potrafi przygotować pisma o charakterze oficjalnym, wychodzące poza schematyczne wzory, a ponadto potrafi analitycznie i syntetycznie wykorzystywać posiadaną wiedzę.	Uczeń przejawia dużą aktywność, często inicjuje różne przedsięwzięcia, a ponadto podejmuje się działań wykraczających poza zaangażowanie klasy, do której przynależy.

Bardzo dobry	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto umie ocenić otaczającą rzeczywistość społeczno--polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami.	Uczeń nie tylko poprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę do przeprowadzania pogłębionych analiz i syntez, ale potrafi formułować dojrzałe oceny, dobrze argumentować swoje racje i celnie ripostować podczas dyskusji lub debaty.	Uczeń wykazuje się dojrzałą postawą obywatelską, jest bardzo aktywny na różnych polach działalności społecznej, przy czym jego aktywność wykracza poza ramy szkoły, do której uczęszcza.
Celujący	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.	Uczeń osiągnął bardzo wysoki poziom rozwoju intelektualnego, co przejawia się m.in. w próbach samodzielnej interpretacji skomplikowanych problemów społecznych, politycznych lub prawnych.	Uczeń jest ponadprzeciętnie aktywny, zaangażowany w akcje społeczne i proobywatelskie, często przyjmuje rolę lidera społecznego.

10. Sprawdziany nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego. Sprawdzoną pracę uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji, rodzicom udostępnia się ją na ich prośbę.

11. W ocenianiu bieżącym zostaną wzięte pod uwagę zalecenia z orzeczeń z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. W ocenie ucznia uwzględnia się opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i respektuje znajdujące się w niej zalecenia:

- zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa i akceptacji,
- dostosowanie wymogów do indywidualnych możliwości ucznia,
- zwiększenie czasu na odpowiedzi ustne, pisemne, powtarzanie pytań, naprowadzanie ucznia na prawidłową odpowiedź,
- stosowanie technik skojarzeniowych,
- stosowanie metod aktywnych,
- używanie wielu pomocy dydaktycznych,
- zróżnicowanie form sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- częste ocenianie prac domowych.

ZAŁĄCZNIK

KRYTERIA DO OCENY NAPISANEJ PRASÓWKI

Prasówki są jedną z form kontroli pracy ucznia i oceniania śródroczne i końcoworoczne na zajęciach WoS.

Klasy z „rozszerzonym” materiałem przedmiotu w semestrze piszą:

- klasa I - jedna na semestr – pierwsza wydarzenie polityczne z kraju, druga ze świata
- klasa II i III - po dwie na semestr – pierwszy wydarzenie polityczne z kraju i ze świata drugi, wydarzenie z kraju i ze świata.

Klasy z „podstawowym” materiałem przedmiotu w semestrze piszą:

- klasa II - jedna na semestr – pierwszy wydarzenie polityczne z kraju, drugi wydarzenie ze świata
- klasa III - po dwie na semestr – pierwszy wydarzenie polityczne z kraju i ze świata drugi, wydarzenie z kraju i ze świata.

Kryteria oceny prasówki:

- własny komentarz, ocena, opinia, refleksja na temat wydarzenia, zachowując odpowiednie proporcje np. przy 25 liniijkach 2, 3 opisu, reszta opinia,
- minimum 25 linijek, maksimum 37 linijek (nie wliczając tytułu i źródeł),
- tytuł własny (prasówka wyżej oceniana),
- na końcu podaj źródła napisane zgodnie ze sztuką pisania bibliografii (źle napisane powodują obniżenie stopnia, bez względu na termin przysyłania pracy do dostatecznego,
- jedno ze źródeł powinno być wklejone do zeszytu (wycięty artykuł z opisem, z jakiej gazety pochodzi i z którego dnia lub wydrukowany z internetowego wydania gazety),
- czcionka Times New Roman 12,
- tekst może być wyjustowany, zastosowanie akapitów,
- pliki tylko w formatach: PDF.

Terminy:

Ustalenia indywidualne z klasą

- pierwszy - ocena wyjściowa bdb,
- drugi - ocena wyjściowa db,
- trzeci - ocena wyjściowa dst.

Prasówki należy przesyłać na adres e-mail przydzielony każdej klasie indywidualnie z tym, że liczy się data „wejścia” do tzw. skrzynki. Każdy uczeń ma prawo sprawdzić na zajęciach lub bezpośrednio po, czy jego prasówka jest w skrzynce e-mail klasy.

Uczniowie, których prasówki znajdą się w skrzynce e-mail po terminie będą ocenieni negatywnie, tak samo, jak uczniowie, którzy prasówek nie prześlą.